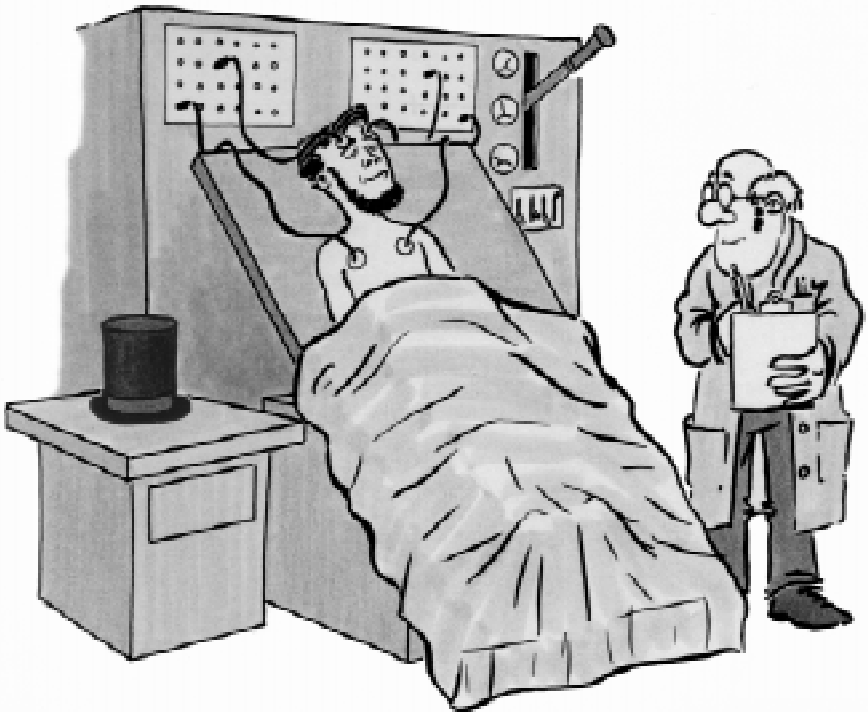

24

Abraham Lincoln
și extemporalul de la ora zece

Despre prejudecata cauzată de
absența elementului științific

Nu vă supărați, domnule...”

Tocmai îmi terminasem conferința ținută la prestigioasa universitate West Coast, când o voce veni din capătul amfiteatrului unde se desfășura un soi de seminar cu întrebări și răspunsuri.

“Sunt un absolvent în știință al acestei universități”, rosti tânărul cu pricina “și mi-este imposibil să accept ceva care nu poate fi dovedit științific. Dumneavoastră puteți să-mi dovediți cu metode științifice că Isus a înviat?”

“Nu”, i-am răspuns.

Studentul chicoti și făcu o mutră de om mulțumit de sine.

“Să nu uităm însă”, am continuat eu, “că nici măcar propria ta afirmație, făcută acum câteva secunde, nu poate fi dovedită științific”.

Metoda științifică prin care vrei să dovedești ceva constă în repetarea unui lucru, într-o situație dată, de n ori, astfel ca evenimentul respectiv să poată fi analizat cu atenție, datele ce îl privesc să poată fi înregistrate pentru ca în final să se poată trage niște concluzii coerente. Dovada științifică a unui lucru constă în rezultatul observației și al experimentului repetat.

De exemplu, iată cum se face o constatare științifică: un bărbat și o femeie în halate albe, ea având în mână un caiet de notițe și el o chestie albă în mână, intră împreună într-un laborator. Omul pune bucata respectivă într-un vas cu apă normală, de la robinet și obiectul iese la suprafață. Femeia notează imediat ceva în caiet.

Din nou omul apasă obiectul respectiv până în fundul vasului. Obiectul îșnește din nou la suprafață. Femeia scrie din nou ceva.

El încearcă din nou să lipească obiectul de fundul vasului plin cu apă. Acesta iese din nou. Femeia notează.

Repetă operațiunea. Iese la suprafață. Ea scrie.

După ce au repetat de n ori acțiunea într-un mediu specific, observând și înregistrând rezultatele, oamenii de știință au ajuns la concluzia că săpunul marca ‘Ivory,’ plutește. Este un lucru dovedit științific.

Necazul este că foarte mulți oameni cred că dacă nu ești în stare să dovedești în mod științific ceva, acel lucru este fie nedemn de încredere, fie fals.

Dar acest mod de a vedea lucrurile este o prejudecată.

Metoda științifică nu este singura modalitate de a dovedi că un lucru există, fiindcă dacă ar fi așa, n-ai putea să dovedești niciodată că Abraham Lincoln a fost vreodată președinte al Statelor Unite, deoarece nu poți reedita evenimentul respectiv. Acel eveniment există doar la timpul trecut.

La fel, nu poți dovedi științific că vinerea trecută la ora 10 dimineața, ai avut un extemporal nasol la istorie. Nu poți repeta la infinit respectivul eveniment într-un mediu controlat în care să faci observații atente și să înregistrezi datele, fiindcă extemporalul a avut loc o singură dată și deja ține de istorie.

Însă datorită faptului că Abraham Lincoln și extemporalul tău de la ora 10 nu pot fi dovedite științific, nu înseamnă că ele nu au existat. Aceste evenimente pot fi totuși dovedite, iar modul prin care pot fi dovedite se numește metodă istorică legală sau, mai simplu, metodă bazată pe mărturie.

Această metodă dovedește existența unui eveniment examinând trei tipuri de evidențe: mărturia orală, cea scrisă și cea fizică. Așa arată tipul de "dovadă" cu care se operează zi de zi în toate tribunalele lumii și este singurul tip de dovadă care se aplică și unui eveniment din istorie.

Deci, cum putem dovedi (folosind respectiva metodă) că într-adevăr, cândva în istorie, a existat un președinte american pe nume Abraham Lincoln? Dacă s-ar găsi ceva martori, i-am putea întreba pe cei care l-au cunoscut, l-au întâlnit și l-au auzit vorbind — ilor pe care le-a scris, sau am putea aduna de prin arhive ziarele ce au relatat despre asasinarea lui și astfel am avea o mărturie scrisă. În final am putea aduce și niște mărturii ale existenței sale fizice, cum ar fi ceasul său de buzunar, fotografiile cu el, cu locul în care s-a născut sau chiar zaharnița din care își punea zahăr.

Dar cum am putea dovedi extemporalul pe care l-ai dat la istorie, vinerea trecută? Prin aceeași metodă bazată pe mărturii. De exemplu, profesorul tău poate confirma că ai dat și ai luat respectivul test, precum și nota de trecere (dacă bineînțeles nu trebuie ținută secretă de părinți) iar tu la rândul tău ai putea face rost de o fotografie din timpul testului, făcută de cel care se ocupă de albumul de absolvire, și așa mai departe.

Dar și metodele științifice au limitele lor. Nu pot dovedi cu certitudine evenimentele de mai sus, la fel cum nu pot dovedi că

Napoleon a fost înfrânt la Waterloo sau că ciuma bubonică a făcut 150.000 de victime la Londra în secolul al XV-lea. De asemenea, nu pot face dovada învierii lui Hristos dintre cei morți fiindcă evenimentul respectiv nu poate fi repetat într-un mediu controlat în care să poată fi observat atent, înregistrat și analizat în detalii.

În orice caz, un eveniment istoric poate fi dovedit prin metoda bazată pe mărturii, prin dovezi orale, scrise și fizice ce pot stabili adevărul privitor la un anumit eveniment dincolo de orice îndoială.

Ideea că învierea lui Isus nu are nici un suport real sau nu este demnă de crezare fiindcă nu poate fi dovedită științific este un mit, o prejudecată. Viața și lucrarea lui Isus, minunile Sale și învierea Sa pot fi dovedite — și chiar au și fost — pe baza unor mărturii demne de crezare.

Temă de casă

Înfruntă prejudecata creată de mitul lipsei elementului științific, răspunzând la următoarele:

Citește Ioan 20:1–9. Despre ce dovadă fizică a învierii lui Isus vorbesc versetele amintite?

Citește Ioan 20:10–29. În aceste versete Ioan înregistrează reacția mai multor martori ai învierii. Câți sunt aceștia?

Citește Ioan 20:30–31. La ce fel de evidență se referă versetele respective?

În sfârșit, citește 1 Corinteni 15:3–8. Câți martori ai învierii citează respectiva sursă scrisă?

Luând în considerare metoda bazată pe mărturii, ce alte dovezi ar mai putea fi aduse privind învierea lui Isus?